

ที่ นร ๑๒๐๖/๑๓๑

สำนักงาน ก.พ.ร.
ถนนพิษณุโลก กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๕

เรื่อง ข้อหาหรือเรื่องการมอบอำนาจ

เรียน ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อ้างถึง หนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๒๐๑.๓/๑๓๗๓
ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแจ้งว่า เนื่องจาก กรมควบคุมมลพิษ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ไม่มีหน่วยงานในระดับพื้นที่ที่จะสนับสนุนการปฏิบัติงาน ประกอบกับกรมควบคุมมลพิษเป็นส่วนราชการที่รับผิดชอบการแก้ไขปัญหามลพิษของประเทศ ดังนั้น เพื่อให้สามารถสนับสนุนและแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจำเป็นต้องมีหน่วยงานทางวิชาการในระดับพื้นที่สนับสนุนการปฏิบัติงาน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงหาหรือว่า ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะมอบอำนาจให้อธิบดีกรมควบคุมมลพิษสั่งและปฏิบัติราชการแทน ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการปฏิบัติราชการ การสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการที่ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะถือปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใด หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ซึ่งมีได้กำหนดเป็นอำนาจหน้าที่ของปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะ และดำเนินการอื่นเกี่ยวกับราชการของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑ - ๑๖ ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้หรือไม่ อย่่างไร ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้นำเรื่องนี้เสนอคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดินพิจารณา ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ ซึ่งคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดินพิจารณาแล้วเห็นควรแยกประเด็นการพิจารณาเป็น ๒ ประเด็น ดังนี้

๑. กรณีที่ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะมอบอำนาจให้อธิบดีกรมควบคุมมลพิษปฏิบัติราชการแทนในเรื่องการเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑ - ๑๖ และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑ - ๑๖ ซึ่งเป็นอำนาจตามมาตรา ๒๑ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จะดำเนินการได้หรือไม่ อย่่างไร

คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดินพิจารณาแล้วเห็นว่า โดยที่มาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม บัญญัติว่า "อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการหรือการดำเนินการอื่นที่ผู้ดำรงตำแหน่งใดจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตาม

กฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นอาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในส่วนราชการเดียวกันหรือส่วนราชการอื่น หรือผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา” และโดยที่มาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดว่า “ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการแทน และผู้มอบอำนาจเห็นว่าไม่สมควรมอบอำนาจการปฏิบัติราชการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้แก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา เป็นผู้ใช้อำนาจ ผู้มอบอำนาจอาจมอบอำนาจให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งในส่วนราชการอื่นก็ได้ โดยในกรณีที่เป็นการมอบอำนาจที่มีได้สังกัดกรมเดียวกัน ให้ทำความตกลงระหว่างอธิบดีของกรมที่ผู้มอบอำนาจสังกัดและอธิบดีที่ผู้รับมอบอำนาจสังกัด แล้วแจ้งให้ปลัดกระทรวงทราบพร้อมด้วยเหตุผล” ซึ่งจากบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่า กฎหมายได้บัญญัติให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดที่มีหน้าที่ต้องปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด หากกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติของคณะรัฐมนตรีมิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นอาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในส่วนราชการเดียวกันหรือส่วนราชการอื่นปฏิบัติราชการแทนได้ ซึ่งในการมอบอำนาจของส่วนราชการที่มีได้สังกัดกรมเดียวกัน ให้อธิบดีของกรมที่ผู้มอบอำนาจสังกัดและอธิบดีที่ผู้รับมอบอำนาจสังกัดทำความตกลงกัน แล้วแจ้งให้ปลัดกระทรวงทราบพร้อมด้วยเหตุผล เมื่อกรณีนี้สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑ - ๑๖ เป็นส่วนราชการในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และอยู่ใต้บังคับบัญชาของปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อีกทั้งอำนาจในการเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑ - ๑๖ และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑ - ๑๖ ตามมาตรา ๒๑ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ฉะนั้น หากปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมอบอำนาจในเรื่องดังกล่าวให้แก่อธิบดีกรมควบคุมมลพิษปฏิบัติราชการแทนในเรื่องการเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑ - ๑๖ และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑ - ๑๖ ซึ่งเป็นอำนาจตามมาตรา ๒๑ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ก็สามารถกระทำได้ โดยต้องดำเนินการตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐

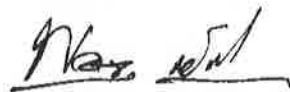
๒. เมื่อปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมอบอำนาจตามข้อ ๑. ให้แก่อธิบดีกรมควบคุมมลพิษแล้ว อธิบดีกรมควบคุมมลพิษสามารถมอบอำนาจในเรื่องดังกล่าวให้แก่ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคใดหรือไม่ เพียงใด

คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดินพิจารณาแล้วเห็นว่า โดยที่มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกันได้กำหนดว่า “เมื่อมีการมอบอำนาจแล้ว ผู้รับมอบอำนาจมีหน้าที่ต้องรับมอบอำนาจนั้น โดยผู้มอบอำนาจจะกำหนดให้ผู้รับมอบอำนาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนต่อไป โดยจะกำหนดหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขในการใช้อำนาจนั้นไว้ด้วยหรือไม่ก็ได้ ดังนั้น เมื่อปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมอบอำนาจให้อธิบดีกรมควบคุมมลพิษแล้ว และหากปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความประสงค์จะให้อธิบดี

กรมควบคุมมลพิษสามารถมอบอำนาจในเรื่องดังกล่าวต่อไปให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นแล้ว ในการมอบอำนาจนั้น ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะต้องกำหนดให้อธิบดีกรมควบคุมมลพิษสามารถมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนต่อไปได้ด้วยตามมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว แต่อย่างไรก็ดี โดยที่มาตรา ๒๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดว่า “อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการ หรือการดำเนินการอื่นที่ส่วนราชการใดจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรี ในเรื่องใดในเขตพื้นที่จังหวัด ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่นหรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ให้หัวหน้าส่วนราชการดำเนินการมอบอำนาจการปฏิบัติราชการในเขตพื้นที่จังหวัดให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด” ซึ่งจากบทบัญญัติดังกล่าว คำว่า “การปฏิบัติราชการในเขตพื้นที่จังหวัด” หมายความว่า การปฏิบัติราชการในเขตพื้นที่เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และประชาชนในจังหวัด หรือเป็นการปฏิบัติราชการที่ให้บริการประชาชนและส่วนราชการในเขตพื้นที่เป็นหลัก ประกอบกับข้อ ๑๒ ของกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้กำหนดให้สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑ - ๑๖ มีอำนาจหน้าที่ อาทิเช่น การจัดทำ ประสานการดำเนินงาน ตลอดจนติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค จัดทำรายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อมระดับภาค จัดทำและพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศสิ่งแวดล้อมระดับภาค เสนอแนะและให้คำปรึกษาทางวิชาการและมาตรการด้านสิ่งแวดล้อม สนับสนุนและส่งเสริมศักยภาพของส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม และติดตาม ตรวจสอบ และเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมทั้งประสานการดำเนินการเหตุฉุกเฉินด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ซึ่งเป็นการปฏิบัติงานด้านวิชาการ มิใช่การปฏิบัติราชการในเขตพื้นที่จังหวัดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่อย่างใด ดังนั้น ในกรณีนี้หากปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมอบอำนาจให้อธิบดีกรมควบคุมมลพิษปฏิบัติราชการแทนในเรื่องการเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑ - ๑๖ และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑ - ๑๖ ซึ่งเป็นอำนาจตามมาตรา ๒๑ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และกำหนดให้อธิบดีกรมควบคุมมลพิษสามารถมอบอำนาจต่อไปให้อธิบดีกรมควบคุมมลพิษก็สามารถมอบอำนาจที่ได้รับมอบจากปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ต่อให้แก่ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑ - ๑๖ ได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายพงษ์อาจ ตรีกิจวัฒนากุล)

ที่ปรึกษาการพัฒนาระบบราชการ
ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการ ก.พ.ร.

สำนักกฎหมายและระเบียบราชการ

โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๙๙๒๙

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๘๒๓๐